

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
részitélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.063/2016/5.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Somogyiné dr. Palotai Edit ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Dr. Zempléni Kinga ügyvéd
A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetésének
jogkövetkezményei és elmaradt
munkabér, végkielégítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.279/2015/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.M.4680/2012/28.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.279/2015/3. számú ítéletének a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.M.4680/2012/28. számú ítéletét részben megváltoztató, a felmondás jogellenességének körében a végkielégítés iránti keresetet elutasító rendelkezését hatályon kívül helyezi, és erre vonatkozóan a törvényszéket új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A másodfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését hatályában fenntartja.

Egyebekben a másodfokú ítéletet nem érinti.

Megállapítja, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmén lerótt 50.000 (ötvenezer) forint illetéket visszaigényelheti.

A felülvizsgálati eljárási illetéket 50.000 (ötvenezer) forintban, a csatlakozó felülvizsgálati illetéket 20.000 (húszezer) forintban, a felperes felülvizsgálati eljárási költségét 10.000 (tízezer) forintban, az alperesét 10.000 (tízezer) forintban és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfában állapítja meg.

A részítélet ellen nincs helye további felülvizsgálatnak.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes alperesnél 2009. január 30-ától gépészmérnök munkakörre fennálló munkaviszonyát az alperes 2012. május 8-án felmondta, végkielégítést a részére nem fizetett.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes a keresetében 2009. április 1-jétől 2010. január 31-éig terjedően elmaradt munkabér és szabadságmegváltás, egy havi átlagkeresetnek megfelelő 325.714 forint végkielégítés kifizetését, a munkaviszonya megszüntetése jogkövetkezményeként elmaradt munkabér, kárátalány megtérítését kérte annak megállapításával, hogy 2009. február 1-jétől állt munkaviszonyban az alperesnél.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte állítva, hogy a felek között a munkaviszony 2010. február 1-jétől állt fenn, az általa közölt felmondás indoka valós és okszerű.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.M.4680/2012/28. számú ítéletével kötelezte az alperest a felperes javára elmaradt munkabér és szabadságmegváltás kamatokkal növelt összegben történő megfizetésére. Megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát. Kötelezte a felperes javára elmaradt munkabér, egy havi végkielégítés kamatokkal növelt összegű megfizetésére, és marasztalta az alperest a kárátalány összegében is. Kötelezte az alperest az állam javára illeték, a felperes javára perköltség megfizetésére.
- [5] A bizonyítékok mérlegelése alapján megállapította, hogy a felek 2009. január 31-án kötöttek 2009. február 1-jétől szóló határozatlan időtartamú munkaszerződést. A felperes e naptól átl munkaviszonyban az alperesnél. Ennek ellenére az alperes 2009. február 1-jétől 2010. február 1-jéig nem fizetett munkabért, ezért

a felperes 2009. április 1-jétől támasztott elmaradt munkabér, valamint ki nem adott szabadság iránti igénye megalapozott a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 141. §-a és a 136. § (1) bekezdés alapján. Az alperes kamatfizetési kötelezettségét az Mt. 159. §-ára alapította.

- [6] A munkaviszony kezdő napjára tekintettel az Mt. 95. § (1) és (4) bekezdés alapján ítélte meg a felperesnek egy havi összegben a ki nem fizetett végkielégítést 325.714 forint átlagkeresettel számítottan.
- [7] A felmondás jogellenessége jogkövetkezményeként az Mt. 100. § (4) bekezdés alapján 4 havi átlagkeresetnek megfelelő kárártalányt, az (5) bekezdés alapján elmaradt munkabért ítélte meg.
- [8] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte. Vitatta a munkaviszony létesítésének időpontját, a felperes átlagkeresetének összegét, a felmondás jogellenességét megállapító ítéleti rendelkezés megalapozottságát.
- [9] A Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.279/2015/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta. A felmondás jogellenességének megállapítása és ehhez kötődően az alperes marasztalása körében a keresetet elutasította, az első fokú ítéletet egyebekben - a perköltség és illeték kivételével - helybenhagyta. Kötelezte a felperest az alperes javára együttes első- és másodfokú részperköltség, míg az alperest az állam javára leszállított kereseti illeték, valamint fellebbezési részilleték megfizetésére.
- [10] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a munkaviszony kezdő időpontjának megállapítása során a feltárt tényeket okszerűen és helyesen értékelte. Ezért megalapozott volt az elmaradt munkabérről és szabadságmegváltásról hozott rendelkezése.
- [11] A munkaviszony megszüntetésének jogellenességét megállapító döntéssel azonban nem értett egyet, ezért e körben az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a keresetet elutasította.
- [12] A megváltozott pervesztesség és pernyertesség arányára tekintettel állapította meg a felperes által viselendő perköltség, valamint az alperes által viselendő kereseti és fellebbezési illeték összegét. Ennek számításakor a felperes 325.714 forintos átlagkeresetéből indult ki, és a felmondással összefüggésben a pertárgyértéket 3.908.568 forintban, míg a munkaviszony tartamához kötődően a pertárgyértéket a munkaszerződésben kikötött munkabér egy évi összegében, azaz 1.965.517 forintban, továbbá a szabadságmegváltás 165.517 forintos ellenértékében állapította meg.

A felülvizsgálati kérelem és csatlakozó felülvizsgálati kérelem

- [13] A felperes felülvizsgálati kérelme a végkielégítést elutasító jogerős ítéleti döntés hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet e körben történő helybenhagyására irányult. A felperes a felülvizsgálati kérelmén lerótt 50.000 forint illetéket.

- [14] Álláspontja szerint a törvényszék elmulasztotta megvizsgálni a végkielégítésre vonatkozó rendelkezést, melyről az elsőfokú bíróság az Mt. 95. § (4) bekezdés alapján a munkaviszony időtartamának megfelelően jogszerűen döntött, és marasztalta az alperest 325.714 forint összegben ezen a címen. A másodfokú bíróság elmulasztotta az 1952. évi III. törvény (Pp.) 250. - 255. §-ban foglalt kötelezettségeit, és megszegte a Pp. 253. § (1) bekezdésében foglaltakat.
- [15] A felperes kérte a pervesztesség-pernyertesség arányára tekintettel az általa alperesnek fizetendő perköltség összegének felülvizsgálatát is, továbbá a felülvizsgálati kérelmén lerótt illeték visszatérítésre történő rendelkezést is igényelte.
- [16] Az alperes a csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatásával” annak megállapítását kérte, hogy a felperes átlagkeresete 240.000 forint volt, és ezzel az összeggel kérte esetlegesen a végkielégítés megfizetésére kötelezését, valamint a megállapított perköltség és illeték összegének a megváltoztatását.
- [17] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megállapította ugyan, hogy a felperes átlagkeresete 325.714 forint volt, ennek alapján számolta az elmaradt munkabért és végkielégítést is, de ezen döntését nem indokolta, a másodfokú bíróság pedig a fellebbezésben foglaltak ellenére elmulasztotta az átlagkereset összegének a vizsgálatát. Jogszabálysértésként a Pp. 253. §-át jelölte meg.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [18] A felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem megalapozott.
- [19] A Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül a Pp. 275. § (2) bekezdés alapján. Ezért csak arról dönthetett, hogy a felperes végkielégítés iránti igényét a másodfokú bíróság elbírált-e, és az jogszerű volt-e, továbbá csak a végkielégítés mértékének megállapítása szempontjából vizsgálhatta az átlagkereset összegét.
- [20] A Pp. 270. § (1) bekezdés szerint a csatlakozó felülvizsgálati kérelemre is irányadóan alkalmazandó Pp. 244. § (1) bekezdés alapján az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme csak a végkielégítés iránti kereset megalapozottságára és összegszerűségére vonatkozhatott, mivel a felperes felülvizsgálati kérelme csak a végkielégítésről hozott jogerős rendelkezés hatályon kívül helyezésére irányult. A csatlakozó felülvizsgálati kérelmében ezért alappal az alperes nem kérhette a már jogerősen megítélt elmaradt munkabér és szabadságmegváltás összege és a felperes

jogellenes jogviszony megszüntetésre vonatkozóan megalapozatlan keresete alapján megállapított perköltség összegét.

- [21] A felperes alappal hivatkozott jogszabálysértésre a végkielégítés vonatkozásában. A törvényszék ítéletének indokolása első bekezdésében, valamint a pertárgy értékének számításakor a 6. oldal második bekezdésében a végkielégítést a felmondáshoz kötődően a jogellenesség jogkövetkezményeként vette számba. Ebből következően - bár sem az ítélet rendelkező részéből, sem az indokolásából tételesen nem állapítható meg - a végkielégítés iránti keresetet elutasította, mert a felmondást jogszerűnek ítélte.
- [22] A felperes azonban a végkielégítés iránti igényt az 5. sorszámú jegyzőkönyv 7. oldal első bekezdésében a munkaviszony időtartamához mérten számítva, az Mt. 95. §-ra alapította, nem az Mt.100.§-ára.
- [23] Az alperes a csatlakozó felülvizsgálati kérelmében megalapozottan hivatkozott arra, hogy az átlagkereset összegéről a másodfokú bíróság fellebbezése ellenére nem foglalt állást. A törvényszék csak a pertárgyérték számításánál említette meg az átlagkeresetet, és azt 325.714 forint összegben rögzítette.
- [24] A törvényszék a Pp. 253. § (3) bekezdésébe ütköző módon nem bírálta el az átlagkereset összegére vonatkozó fellebbezést, továbbá a végkielégítésről hozott döntése az Mt. 95. § (1) és (4) bekezdésébe ütközött. Ezért a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján a jogellenes munkaviszony megszüntetése jogkövetkezményei körében végkielégítést elutasító jogerős ítéleti rendelkezést hatályon kívül helyezte, és e körben a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította azzal, hogy a végkielégítés mértékét az alperes fellebbezésében az átlagkeresetre vonatkozó érvek vizsgálatával állapítsa meg.
- [25] Miután a Kúria a felperes végkielégítés megfizetésére irányuló felülvizsgálati kérelmét alaposnak találta, a munkaviszony időtartamához igazodóan megítélt elmaradt munkabért, szabadságmegváltást, valamint a jogellenes felmondáshoz kapcsolódó elmaradt munkabért és kárátalányt - felülvizsgálat hiányában - viszont nem vizsgálta, az átlagkereset összege csak a végkielégítés szempontjából volt értékelhető az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme folytán, ezért a már jogerős rendelkezések vonatkozásában a pernyertesség és pervesztesség aránya nem változott. Erre tekintettel a perköltség viselésről szóló rendelkezést a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta, míg az illetékviselésről szóló rendelkezést nem érintette.

Záró rész

- [26] A Kúria a Pp. 275. § (5) bekezdés alapján a felülvizsgálati és a csatlakozó felülvizsgálati eljárási illeték összegét és a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét a Pp. 275. § (5) bekezdés alapján megállapította azzal, hogy annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság fog dönten.

- [27] Tekintettel arra, hogy a munkavállalói költségkedvezményben részesülő felperes a felülvizsgálati kérelmén tévesen lerótt 50.000 forint illetéket, ezért annak visszafizetését kérheti az elsőfokú bíróságnál és az illetékes adóhatóságnál az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján.
- [28] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet és a csatlakozó felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. október 12.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő